



ADVOKAT HEIDI BACHE-WIIG
ADVOKAT HALVOR FRIHAGEN
ADVOKAT FREDRICK ANDERSEN
ADVOKAT LARS MARIUS HOLM
ADVOKAT ROBERTO ORTEGA (SPANSK)
ADVOKAT MARIA THERESIA THIER
ADVOKAT CAROLINE AASTEBØL
ADVOKAT MY VUONG
ADVOKAT LINA K. SMORR
ADVOKAT ELISE STILLOFF
ADVOKAT HUMAYUN AKHTAR
ADVOKAT ANIS ANDREI KANBAR
ADVOKAT AFI BOON
ADV. FLM VILDE AMUNDSEN ØREN
ADV. FLM KRISTINA DIRDAL

PRESSEMELDING 05.02.2021

Eierne av fritidseiendom i Sverige vant saken om karanteneplikt mot Staten i Oslo tingrett

Dommen blir mottatt med stor glede av eiere av fritidseiendom som har kjempet for anerkjennelse av deres grunnleggende rettigheter i lang tid.

Domstolen konstaterer at karanteneplikt etter overnatting på fritidseiendom utgjør i inngrep i grunnleggende rettigheter både etter Grunnloven, EMK og EØS-avtalen. Dommen er modig og viser at domstolene er sitt ansvar bevisst når det kommer til å ivareta rettssikkerhet under pandemien.

Retten er ikke i tvil om at karanteneplikten utgjør et inngrep i hytteeiernes rett til bevegelsesfrihet etter Grunnloven § 106. Retten konstaterer også at hytteeierne må anses å ha et slikt forhold til sine hytter at disse faller under begrepet **hjem** etter EMK artikkel 8, hvor retten med rette henviser til hyttekulturen vi har. Retten anerkjenner at hytten representerer et fast punkt i livet og et sted å søke til i vanskelige tider. Retten konstaterer dermed at det foreligger et inngrep i retten til familieliv etter EMK. Det konstateres også inngrep i retten til fri bevegelse etter EØS-avtalen.

Retten fastslår videre at Staten plikter å foreta en konkret vurdering av nødvendigheten og forholdsmessigheten av karanteneplikten for personer med fritidseiendom, og hvorvidt ønsket smitteverneeffekt kan oppnås med mindre inngripende tiltak. Det er ikke tilstrekkelig på generelt grunnlag å vise til at en står midt i en pandemi. Staten plikter å foreta en konkret vurdering av forholdsmessigheten for den gruppen som berøres særskilt av tiltakene.

Som følge av at Staten ikke har godtgjort hvordan forholdsmessigheten i karanteneplikten er vurdert konkret, og under henvisning til at fagmyndighetene har ment at det ville være riktig å lempe på vilkårene for karanteneplikten, har retten kommet til at den omstridte karanteneplikten er ugyldig. Retten fremholder at Staten må forutsette at dagens karantenebestemmelser gjør inngrep i hytteeiernes grunnleggende rettigheter, for overhodet å kunne gjøre en reell forholdsmessighetsvurdering.

«Retten vil innledningsvis presisere at den er enig med staten i at de negative konsekvensene for hytteeierne i denne saken vanskelig kan sammenlignes med de negative konsekvensene for

de som rammes av korona eller for andre pasienter som ikke får den behandlingen de har krav på fordi helsevesenet er overbelastet. Retten oppfatter heller ikke at hytteeierne mener at dette er belastninger som kan sammenlignes. Hytteeierne mener at dagens regler må endres fordi de ikke bidrar til å redusere smitten i Norge. Retten er enig med hytteeierne i at man ikke kan la være å vurdere nødvendigheten av mindre inngripende tiltak bare fordi tiltaket retter seg mot et svært alvorlig problem.»

Retten anerkjenner at Staten bør ha en vid skjønnsmargin når det kommer til den konkrete forholdsmessighetsvurderingen. Retten har likevel gitt enkelte føringer for hvilke elementer som må inngå i en slik forholdsmessighetsvurdering:

- 1) Anerkjennelse av at dagens regler gjør inngrep i hytteeiernes grunnleggende rettigheter.
- 2) Konkret vurdering av risiko for manglende etterlevelse av vilkårene om at personer med fritidseiendom må reise i egen bil og ikke ha nærkontakt med andre under oppholdet på fritidseiendommen. «Etter rettens syn er det grunn til å tro at de som etterlever vilkåret om å unngå overnatting i dag også vil være opptatt av å etterleve vilkåret om å unngå nærkontakt, og at de vil gå i karantene dersom de ikke har lykket med å etterleve dette vilkåret.»
- 3) Vurdering av den alternative smitterisikoen som hytteeierne utsettes for ved å oppholde seg i Norge.

Så langt gjelder hvilke konsekvenser dommen vil få, skisserer retten nå tre muligheter: Staten kan for det første anke avgjørelsen. Karanteneplikten vil da fortsatt gjelde inntil det foreligger rettskraftig avgjørelse. Staten kan videre endre karanteneplikten, slik at den bedre ivaretar hytteeiernes interesser. Dersom Staten verken anker dommen eller endrer forskriften, vil karanteneplikten ikke kunne gjøres gjeldende etter utløpet av ankefristen den 5. mars 2021.

Personer med fritidseiendom i Sverige setter nå sin lit til at Staten snarest foretar lempinger i regelverket som bedre ivaretar deres rettigheter samtidig som smittevern hensyn blir ivaretatt.

Advokatene Lars Marius Holm og Lina K. Smorr og gruppen av personer med fritidseiendom i Sverige benytter anledningen til å berømme det krevende arbeidet smittevernmyndighetene har gjort i håndteringen av pandemien under stort arbeidspress. Vi håper at myndighetene vil ta med seg rettens føringer inn i deres videre arbeid med smittevern. Tiltak med gode og transparente begrunnelser og vurdering av forholdsmessighet vil etter vår oppfatning bidra til økt treffsikkerhet og oppslutning om smittevernstiltak generelt.

Staten besluttet å anke to timer etter å ha mottatt dommen

Advokatene Holm og Smorr er svært overrasket og skuffet over at Staten velger å anke dommen bare to timer etter å ha mottatt en grundig dom med klare føringer for hvordan rettssikkerheten for berørte grupper bør ivaretas. Domstolen har konstatert inngrep i helt grunnleggende rettigheter og samtidig påpekt at inngrepene mangler begrunnelse, noe som gjør det umulig for domstolen å overprøve disse. At Staten velger å anke før det er foretatt en åpen og transparent

vurdering av forholdsmessigheten av inngrepene i disse rettighetene finner vi meget betenkelig i et rettssikkerhetsperspektiv.

Personene med fritidseiendom i Sverige har vært representert av advokatene Lars Marius Holm og Lina K. Smorr.